

СТАНОВИЩЕ

От доц.д-р. Здравка Василева, катедра Живопис на НХА София

За дисертация за присъждане на научна и образователна степен „Доктор“

На тема: *“Отношението към живописното произведение от гледна точка на понятията композиция, предметност и естетика“*

На Александър Ташков Ташев

Научен ръководител: проф.Николай Майсторев

Професионално направление направление 8.2. Изобразително изкуство

Научна специалност “изкуствознание и изобразителни изкуства“

Представената научна разработка на тема: *“Отношението към живописното произведение от гледна точка на понятията композиция, предметност и естетика“*, е интересна и важна, като избор на тема и разглеждан проблем. В днешната визуална среда, пренаситена от артефакти, свързани с мултимедията, рекламата и концептуалното изкуство, проблемите на живописиста остават встрани. По-достъпни за публиката и предпочитани от артистите са медии и средства с директно и бързо(понякога дори агресивно) въздействие, и пряко послание, отколкото такива които изискват съзерцание, интуитивност, емоционална съпричастност и известна подготвеност. Поради този факт и не само, живописиста непрекъснато променя статута, ролята и средствата си. Безспорно един от приносите на дисертацията е точно този- изборът на тема. С разбиране и последователност, живописиста е разгледана като водещ и основен аспект в световното изкуство, а живописното произведение като осмислен и преживян акт, свързан през различните епохи и периоди на изкуството, по различен начин с композицията,

перспективата, цвета, материята (материала). Наред с чисто техническите и практически принципи за изграждане на една живописна творба, сериозно са разгледани и психологическите, свързани с нейното възприемане и осмисляне.

Дисертацията на А.Ташев от 103 стр., съдържа увод, четири глави и визуален материал. В увода са обосновани изборът на тема, подхода и методологията използвани от докторанта. Глава първа подробно и хронологично прави анализ на понятието “композиция”, като основен и съществен компонент в живописата- от първобитното до постмодерното изкуство, анализиран от гледна точка на историография, социология, психология, време и място. В конкретния случай авторът на текста е и художник и това му дава основание и гледна точка, значими и обективни. Парарелите, съпоставките и анализите, често произтичат и от личната творческа практика , а не само от библиографията на дисертацията, което е още един принос на текста. Много от изводите и заключенията тук надхвърлят теоретичността и научността, и се основават на индивидуалния авторски подход и разбиране на художника за неговата професия.

Във втора глава, обосновано и логично се разглеждат основните елементи и принципи в композицията и се формулират понятия като ритъм, симетрия, движение, пространство, цвят, обем, контраст и др. Точното и конкретно маркиране на тези понятия дава по-ясен прочит на живописното произведение и съответно по-добра комуникация/взаимодействие/ между автор и зрител. Предизвикателство вероятно се е оказало и това – да се подходи научно при разглеждане и анализ на художествено произведение обвързано не само с технически умения и подготовка, а със субективното лично преживяване на художника, с емоции, интуиция.

Глави трета и четвърта са интересни като подход и важни като информация. Последната представлява своеобразен изворен материал и съответно носи приносен характер на текста. В едната се цитира опита на значими художници със следа в световното изкуство; бележки от дневници , писма и откъси от публикации, и интервюта. А другата, под форма на четири анкети, се опира на мнението на наши съвременници и

колеги. А.Ташев от началото на дисертацията си до края прави важни връзки и съпоставка за тълкуване на живописното произведение през времето и в контекста на настоящата културна среда.

В заключение трябва да кажа че колегата ни, успява да проследи процесите в изобразителното изкуство; да анализира създаването, разбирането и преживяването на живописното произведение; да анализира основни техники и методи в живописа. Дисертационния труд насочва вниманието към проблеми на живописа и картината, във време когато фокусът и вниманието на критика и художници е встрани от нея. Текста има приносен характер и би бил полезен и за бъдещи научни проучвания. Имайки предвид всичко това, декларирам одобрението си и предлагам на Научното жури да присъди научната и образователна степен „доктор“ на Александър Ташев.

14.12.2015

София

Доц.д-р.Здравка Василева

